

Czym jest wszawica?

Wszawica jest chorobą, powodowaną przez pasożyta — wesz głowową (*pediculus capitis*). Pasożyt ten żyje wyłącznie na owłosionej skórze głowy człowieka i żywi się jego krwią. Wielkość dorosłego owada nie przekracza 2–3mm. Larwy wszy (gnidy) mają kolor białawo-brązowy, a rozmiarem przypominają główkę szpilki. Samica składa zwykle od 6 do 8 jaj dziennie przez kolejne 20 dni. Dzięki substancji klejącej mocno przyczepiają się do skóry głowy. W ciągu 10 dni z jajeczek wylęga się larwa, która następnie przekształca się w dorosłego osobnika. Pasożyt żywi się wyłącznie krwią człowieka. W miejscu ukąszenia powstaje niewielkie zgrubienie, które swędzi i piecze. Wesz głowowa potrafi jedynie pełzać, dlatego też zarazić się nią można tylko przez bezpośredni kontakt z osobą chorą. Z tego też powodu, największe zagrożenie zakażeniem występuje wśród dzieci i młodzieży, które w przeciwieństwie do osób dorosłych nie zachowują wystarczającego dystansu - przytulają się głowami w trakcie zabawy, śpią obok siebie w czasie poobiedniej przerwy, pożyczają sobie nawzajem szczotki czy gumki do włosów.

Gdzie występuje wszawica?

Powszechne przekonanie, że występowanie wszy związane jest z brudem, ubóstwem oraz brakiem przestrzegania podstawowych zasad higieny, spowodowało, że temat wszawicy jest w naszym kraju tematem tabu. A fakty są takie, że wszawica od zawsze, występuje na całym świecie. Problem dotyczy wszystkich kontynentów, stref klimatycznych i populacji. Wszawica głowowa częściej dotyczy dzieci niż osób dorosłych. Rozprzestrzenianiu się zakażenia sprzyjają duże skupiska ludzkie, a możliwości jej przenoszenia są bardzo różnorodne. Wszawicą można zarazić się w przedszkolach, szkołach, na koloniach i obozach organizowanych dla dzieci i młodzieży, przez pożyczanie czapek, szalików czy wspólne korzystanie z grzebieni. Miejscem gdzie wszawica występuje najczęściej są szkoły i przedszkola. Z powodu braku edukacji rodziców jak również kadry pedagogicznej najbardziej cierpią dzieci. Te, u których stwierdzono chorobę są wykluczane z grupy i wyśmiewane przez rówieśników.

Jak zabezpieczyć się przed wszawicą?

Wszawicą można zarazić się TYLKO przez bezpośredni kontakt, dlatego zaleca się, aby:

- Profilaktyczna kontrola włosów dzieci stała się nawykiem rodziców, zwłaszcza, jeżeli w szkole lub przedszkolu panuje wszawica. Istnieje duże prawdopodobieństwo zarażenia!
- Domownicy nie korzystali wspólnie z rzeczy osobistego użytku, takich jak: grzebień lub szczotka, gumki do włosów, ręczniki, czapki, szaliki i inne ubrania.
- Unikać bezpośredniego kontaktu głowami (włosami) z innymi ludźmi. Zasada ta dotyczy przede wszystkim dzieci. Nie ma skutecznych metod zapobiegających zakażeniu się wszawicą.

Jak rozpoznać wszy u dzieci?

Najbardziej charakterystycznym objawem wszawicy jest świąd. Gdy nasze dziecko nieustannie drapie się po głowie, należy niezwłocznie skontrolować skórę głowy i włosy dziecka. Gnidy (jaja wszy) występują zwykle u nasady włosów, mają biały kolor i przypominają łupież (w przeciwieństwie do łupieżu nie da się ich łatwo usunąć). Wszy występują najczęściej za uszami i z tyłu głowy tuż nad karkiem. Dorosłe osobniki widoczne są gołym okiem. Ponieważ odnóży nie widać, wyglądają jak „ziarenka sezamu”. Jeżeli stwierdzimy lub tylko podejrzewamy u dziecka wszawicę, powinniśmy niezwłocznie przejrzeć głowy pozostałych domowników i skontaktować się z farmaceutą lub lekarzem.

Jak leczyć?

Wszawicę można wyleczyć. W tym celu należy:

- ściśle trzymać się zaleceń lekarza/ farmaceuty,
- sprawdzić czy zakupiony specyfik jest bezpieczny dla dzieci,
- zapytać farmaceutę, czy produkt nie powoduje alergii i nie drażni skóry głowy,
- zastosować odpowiedni preparat, który pomoże skutecznie a zarazem bezpiecznie wyeliminować chorobę,
- pamiętać, że każde leczenie trzeba powtórzyć po 7-8 dniach, aby mieć pewność, że nie nastąpi nawrót wszawicy.

Dodatkowo warto wiedzieć, że:

- Wesz głowowa nie potrafi przeżyć bez swojego żywiciela — człowieka, dlatego też odkażanie domu lub mieszkania nie jest konieczne,
- Wesz głowowa nie bytuje na zwierzętach domowych (pies, kot), dlatego nie musisz przeglądać sierści zwierząt w obawie, że mogą być przyczyną zakażenia,
- Wszy nie skaczą i nie pływają i dlatego do zakażenia może dojść jedynie przez bezpośredni kontakt głowy z głową,
- Problem dotyczy w równym stopniu chłopców i dziewczynek. Wiadomo jednak, że dzieci z dłuższymi włosami łatwiej mogą zostać zainfekowane,
- Należy sprawdzać głowę dziecka raz na 2 tygodnie oraz po każdym powrocie dziecka z wakacji lub wycieczek szkolnych.